

**ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา
THE EXPECTATION AND NEEDS OF CHIANG MAI RAJABHAT
UNIVERSITY STUDENTS' TOWARD THE ADVISERS' ROLE**

ผู้วิจัย

เอนก ณะชัยวงศ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา (2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ภาคพิเศษเสาร์-อาทิตย์ และภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1/2554 จำนวน 1,068 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept interview)

จากการศึกษาความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพและด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต สำหรับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิตและด้านอาชีพ นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

¹ พนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ความคาดหวังและความต้องการ และการปฏิบัติจริงของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านต่างๆ ระหว่างนักศึกษาประเภทต่างๆ พบว่า ด้านวิชาการ ด้านอาชีพนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ และเสาร์-อาทิตย์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับการปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับปัญหาประกอบด้วย ปัญหาหลักสูตร ปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาพบกับนักศึกษาน้อยเกินไป ต้องการคำแนะนำหรือชี้แจงแนวปฏิบัติ ระเบียบต่างๆ ขาดการสนับสนุนแหล่งทุนและการหาสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาต้องหาเอง

คำสำคัญ : ความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

ABSTRACT

The objectives of the study of Chiangmai Rajabhat university student's expectation and need on advisor's role are to study the expectation and requirement of the students on the advisors' roles to compare the difference between the students' expectation and requirement on advisors' role to study the problems and suggestions of students on the role of advisors.

Sample group in this study is 1,068 undergraduates of both regular and weekend program are enrolling in the semester of 1/2554 (1st semester of the academic year 2011) from the proportionate stratified random sampling The data collecting tools are questionnaires derived from mean, standard deviation and inferential statistics comparing with the mean of 3 sample groups by the one-way anova and the indept-interview.

From the study of students' expectation and need on advisors' roles, it found that students have the expectation and requirement on the advisors' role in a medium level in every aspect respectively as follows : the roles of development promotion on academic, professional, personality and life skills, on potential development promoting, the advisors have a real operation in medium level

ANOVA analysis on the expectation and need of students in each difference in the level of significant at 0.05 on following aspects : academic, occupation. On the development promoting in different aspects, the student's expectation and need on advisors are different with statistic significant in the level at 0.05. The advisors' real operation to students on academic, profession and different potential development. On the personality and life development, there is difference with statistic significant at the level 0.05

On the problem are curricula problem, the problem of advisors providing too short time for students, the need of instruction and advice on rules and regulations, the lack of scholarship and the source of training period/internship; students need to find the source themselves.

Keywords : Expectation and needs to want the Advisors' Role

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสถาบันผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครูตลอดระยะเวลากว่า 87 ปี และมีจุดเน้นสำคัญในอันที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญในการจะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้หลายมาตรการ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณภาพคืออาจารย์ผู้สอนหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554)

สำหรับบทบาทและหน้าที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดโดยใช้ข้อกำหนดตามสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดโดยสรุปประกอบด้วยด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต และด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญเพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการตามแผนการเรียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะมีบทบาทในการช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำ

ทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในสังคมให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและสามารถปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ต่างๆ ได้ ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะต้องตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่อันสำคัญนี้ในการพัฒนานักศึกษาในด้านการเรียน การใช้ชีวิตและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพราะในปัจจุบันสภาพแวดล้อม หรือสังคมเปลี่ยนไปอย่างมาก มีทั้งความเจริญเป็นแหล่งรวมผู้คนเข้ามาแสวงหาโอกาสมากมาย ทำให้เกิดปัญหาที่ตามมา ปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหายาเสพติด อบายมุข ปัญหาทางเพศ ซึ่งอาจจะส่งผลถึงนักศึกษาและทำให้ผลการเรียนตกต่ำและออกกลางคันในที่สุด ซึ่งจากข้อมูลในเดือนเมษายน 2554 นักศึกษาภาคปกติพื้นฐานสภาพ 1,151 คน นักศึกษาภาคพิเศษ ข้อมูลในเดือนมิถุนายน 2554 มีนักศึกษาพื้นฐานจำนวน 2,703 คน จากนักศึกษาปัจจุบันที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียน 1/2554 จำนวน 25,851 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2555) ซึ่งจะส่งผลเสียทางเศรษฐกิจต่อนักศึกษาและมหาวิทยาลัยทั้งทางตรงและทางอ้อมทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษารวมถึงคุณภาพของประชาชนในประเทศ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในอนาคต (ศรีสมร ชูด้วง, 2546)

จากความสำคัญดังกล่าว ควรมีการศึกษาถึงความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนและพัฒนา ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษเสาร์-อาทิตย์และภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวังและความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือการคาดการณ์ และความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต และด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ

อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อให้ทำหน้าที่ควบคุมแนะนำและให้คำปรึกษาด้านการเรียนและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาภาคปกติ และนักศึกษาภาคพิเศษระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2554 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความคาดหวังความหมายของความคาดหวังชิษณุกร พรภาณวิชัย (2540 : 6) อธิบายว่า ความคาดหวังหมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่น ที่คาดหวังในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการหรือคาดหวังเอาไว้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540 : 18) ได้ระบุถึงความคาดหวังของผู้รับบริการว่า เมื่อผู้รับบริการมาติดต่อกับองค์กรหรือธุรกิจบริการใดๆ ก็มักจะคาดหวังว่าจะได้รับการบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ให้บริการจำเป็นต้องรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับความคาดหวังพื้นฐาน และรู้จักสำรวจความคาดหวังเฉพาะของผู้รับบริการ เพื่อสนองบริการที่ตรงกับความต้องการ ซึ่งจะ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ หรืออาจเกิดความประทับใจขึ้นได้หากการบริการนั้นเกินความคาดหวัง สิริวรรณ อัสกุล (2528 : 1) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้ แต่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลดังกล่าวถึงความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ว่าเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอนาคตที่ดี เป็นความมุ่งหวังที่ดีงาม เป็นระดับหรือค่าความน่าจะเป็นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่หวังไว้

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need-Hierarchy Conception of Human Motivation) Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปได้เป็นลำดับดังนี้ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2550) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการความ

ปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs) ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง อย่างแท้จริง (Self-actualization needs) บทบาท ภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ที่ปรึกษามีบทบาทภาระหน้าที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ ด้านต่างๆ แก่นักศึกษา บทบาทภาระ หน้าที่ สำคัญ 4 ด้านของอาจารย์ที่ปรึกษามีรายละเอียด ดังนี้ ด้านวิชาการ ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร เกณฑ์สำเร็จการศึกษาตาม โครงสร้างหลักสูตรและแผนการเรียน การ ลงทะเบียนการควบคุมการลงทะเบียนและ ระเบียบของมหาวิทยาลัย แนะนำวิธีการเรียน ให้ประสบความสำเร็จ วิธีการศึกษาค้นคว้า การติดตามผลการเรียนให้ตรวจสอบปฏิทิน วิชาการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ ด้านอาชีพ ให้ความรู้ ความเข้าใจในสถานการณ์และโอกาสในการ ประกอบวิชาชีพสายวิชาชีพที่เรียน ให้ข้อมูลและ แนะนำแหล่งงาน สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ให้คำแนะนำวิธีการหางานเพื่อเสริมรายได้ ระหว่างศึกษาวิธีการทำงานและการปรับตัว ในการทำงาน ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ให้คำปรึกษาแนะนำตักเตือน แก้ปัญหาส่วนตัว สุขภาพกายและสุขภาพจิต การปรับตัวในการเรียน การทำกิจกรรม การเข้าสังคม การคบเพื่อน การพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตนอย่างเหมาะสม การสื่อสารกับบุคคลอื่นทั้งด้านการพูด การเขียน และความประพฤติ ด้านการพัฒนาส่งเสริม ศักยภาพด้านต่างๆ ให้ข้อมูลความรู้ ประชุม อบรม สร้างเสริมทักษะทางวิชาการ วิชาชีพตามโอกาส และเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้

นักศึกษาทันโลก ทันเหตุการณ์ แสวงหาทุน หางาน หาวิธีการในการขอรับทุนการศึกษาหรือ การทำงานระหว่างการศึกษาและให้คำแนะนำ ลังสอน อบรมเพื่อเตรียมศักยภาพ อบรม แนะนำ วิธีการพัฒนาดน ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จริยธรรมที่เหมาะสม เพื่อความเป็นคนดี เก่ง มีมารยาท และระเบียบวินัย การอบรมสร้างเสริม ทักษะทางวิชาการ วิชาชีพเพื่อสร้างผลงาน สร้างสรรค์เข้าชิงรางวัล เผยแพร่ผลงานให้เป็น ที่ประจักษ์และยกย่องเกียรติประวัตินักศึกษา (คู่มือ อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่, 2554 : 15)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของศรีสมร ชูด้วง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา คณะพิษศาสดร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตลำปาง ผลการศึกษา พบว่าการปฏิบัติ บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติตามบทบาทในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า การปฏิบัติตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนานักศึกษา ส่วนการ ปฏิบัติบทบาทที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการ ให้คำปรึกษา เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนา นักศึกษาและการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ส่วนบทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการ ให้คำปรึกษา

ประเสริฐศรี ธรรมวิหาร (2546) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังและ สภาพที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทุกสาขาวิชาคาดหวังบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามภารกิจที่กำหนดในระดับมาก ทั้งในด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการและการพัฒนานักศึกษา และด้านการบริการทั่วไป แต่เห็นว่าส่วนใหญ่สภาพที่ปฏิบัติจริงเป็นไปตามความคาดหวังในระดับปานกลาง มีบางรายการอยู่ในระดับมาก และพบว่าสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าความคาดหวัง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทุกรายการ ในทุกสาขาวิชา นอกจากรายการเดียวที่นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้รับ ไม่ต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง คือ มีการนัดหมาย พบปะ นักนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษเสาร์-อาทิตย์และภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 25,851 คน

กลุ่มตัวอย่างการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,068 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มคัดเลือกนักศึกษาเป็นตัวแทนคณะโดยเลือกคณะละ 10 คน รวม 50 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจงโดยใช้หัวหน้าหมู่เรียน

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษา/ภาค	ภาคปกติ		ภาคพิเศษเสาร์-อาทิตย์		ภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์		รวมประชากร	รวมกลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
ปีการศึกษา 2550	1,245	48	168	13	129	11	1,542	72
ปีการศึกษา 2551	3,001	102	491	28	388	25	3,880	155
ปีการศึกษา 2552	3,528	130	788	43	687	35	5,023	208
ปีการศึกษา 2553	5,006	209	964	45	784	33	6,754	287
ปีการศึกษา 2554	4,889	188	1,844	78	1,916	80	8,649	346
รวม	17,879	677	4,296	207	3,945	184	25,851	1,068

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ภาควิชาการศึกษา ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชา รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนและผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ ด้านวิชาการ มีคำถาม 10 ข้อ ด้านอาชีพมีคำถาม 4 ข้อ ด้านบุคลิกภาพทักษะชีวิต มีคำถาม 6 ข้อ และด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ มีคำถาม 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คุณภาพของแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและมีค่าความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่างข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66–1.00

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นกรอบในการพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างและเพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นความรู้สึกรู้สึกและการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกในประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ในประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ

และทักษะชีวิต และด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ โดยแจกแบบสอบถาม 2 วิธี

1.1 การแจกแบบสอบถามโดยแยกแบบสอบถามเป็นชุดตามกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามแจกโดยขอความร่วมมือจากเคาน์เตอร์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนในการแจกแบบสอบถาม

1.2 การแจกแบบสอบถามโดยว่าจ้างนักศึกษาเข้าไปแจกตามห้องเรียนโดยดูจากตารางสอนของแต่ละชั้นปีที่กำหนดไว้ตามกลุ่มตัวอย่าง

2. การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยนัดนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษเสาร์-อาทิตย์ และภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ ในเวลาพร้อมกันเพื่อสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 แบบสอบถามตอนที่ 1

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่ 2-3 แบบสอบถามตอนที่ 2

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปโดยใช้การบรรยาย (Descriptive) เป็นการตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3-4

ผลการศึกษา

1. ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ด้านอาชีพด้านบุคลิกภาพทักษะชีวิตและด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ภาพรวมในระดับมาก ประกอบด้วยด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ รองลงมา คือ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ตามลำดับ

ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และทักษะชีวิตภาพรวมในระดับมาก ประกอบด้วยด้านวิชาการ รองลงมาด้านอาชีพและด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต และส่วนด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ภาพรวมในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังและความต้องการกับการปฏิบัติจริงของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านต่างๆ ระหว่างนักศึกษาประเภทต่างๆ พบว่า ด้านวิชาการ ด้านอาชีพนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ และเสาร์-อาทิตย์ ความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษจันทร์-ศุกร์ และเสาร์-อาทิตย์ มีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน

ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหา ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาและบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา การปรับตัวในช่วงปีแรกของการเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับตัวหลายด้าน เช่น สิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อนใหม่ การเดินทาง การวางตัว การคบเพื่อนใหม่ การอยู่อาศัย จากเดิมอยู่บ้านต้องมาอยู่หอพัก กฎระเบียบของมหาวิทยาลัยซึ่งแตกต่างจากการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการลงทะเบียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นระบบใหม่นักศึกษาต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจในระบบลงทะเบียนเพื่อให้สามารถลงทะเบียนเป็นไปตามแผนการเรียนเสนอแนะ

ปัญหาหรืออุปสรรคในการสำเร็จการศึกษา ปัญหาเรื่องของหลักสูตรโดยเฉพาะหลักสูตรครุศาสตร์ที่นักศึกษามีความเป็นห่วงเรื่องของการเรียนรายวิชาว่าจะไม่ครบตามหลักสูตรและจะไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้น ที่ปรึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมากในการตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายวิชาให้ครบตามหลักสูตรร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจและสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาว่าเขาสามารถสำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนเสนอแนะ

ปัญหาในการมอบหมายภาระงานของที่ปรึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อกับนักศึกษา ปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาพบกับนักศึกษาภาคเรียนละครั้งถือว่าน้อยเกินไป ทำให้นักศึกษาที่มีปัญหาในช่วงเวลาที่ไม่ได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาต้องหาทางแก้ไขปัญหาเอง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดเวลาในการพบกันระหว่างที่ปรึกษา

กับนักศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่โดยอาจจะระบุในภาระงานเพื่อให้มีความสำคัญกับการพบนักศึกษาเป็นภาระงานเหมือนกับการสอน

ปัญหาในการจัดให้นักศึกษาพบปะกับอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาสำคัญ คือ การกำหนดระยะเวลาในการพบปะน้อยเกินไป บางครั้งการแก้ไขปัญหาก็ไม่ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะในเรื่องของการเรียน การลงทะเบียน หรือการฟื้นฟูสภาพที่นักศึกษาต้องการคำชี้แนะ การให้กำลังใจการเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา การพบปะกันน้อยไป ส่วนนักศึกษาภาคพิเศษ บางภาคเรียนจะไม่เจอที่ปรึกษาเลยถ้าไม่เขียนคำร้องใดที่ต้องให้ที่ปรึกษาลงลายเซ็น ดังนั้น การให้ความสำคัญกับการพบปะนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำสำคัญอย่างมาก ซึ่งอาจจะส่งผลถึงอนาคตของนักศึกษา

ปัญหาด้านวิชาการที่มีต่อบทบาทและของอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาเรื่องของการแนะนำหรือชี้แจงแนวปฏิบัติ ระเบียบต่างๆ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาบางท่านไม่ชัดเจนในเรื่องของระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศต่างๆ ซึ่งอาจจะส่งผลกับนักศึกษา ปัญหาเรื่องของหลักสูตรและแผนการเรียนเสนอแนะที่นักศึกษาสายครุศาสตร์ ต้องการความชัดเจน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้คำแนะนำแสดงความชัดเจนเพื่อให้ นักศึกษาได้มั่นใจว่าจะสำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนและระยะเวลาที่กำหนด

ปัญหาด้านอาชีพที่มีต่อบทบาทและของอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาเรื่องของการส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียนในมหาวิทยาลัยไม่ได้สนับสนุน นักศึกษาต้องไปหางานระหว่างเรียนเอง ปัญหาเรื่องของสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยนักศึกษาต้องหาสถานที่ในการฝึกเองทำให้ การฝึกงานไม่ตรงกับความรู้ในสายวิชาชีพ ที่เรียนมา

ปัญหาด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาเรื่องการทำกิจกรรมนักศึกษาภาคปกติได้สะท้อน ปัญหาคือการมีกิจกรรมช่วงภาคเรียนแรก มากเกินไปจนอาจจะส่งผลถึงการเรียน ในภาคเรียนดังกล่าว ส่วนนักศึกษาภาคพิเศษ กลับตรงกันข้ามคือไม่มีกิจกรรมใดๆ เลย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการเรียนรู้ทักษะ ด้านต่างๆ

ปัญหาด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ ด้านต่างๆ ที่มีต่อบทบาทและของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาเรื่องของการแนะนำความรู้ การอบรมต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงาน มีน้อยน่าจะส่งเสริมให้มากกว่านี้ ปัญหา เรื่องการส่งเสริมในการแข่งขันการรับทุน จากแหล่งทุนต่างๆ ยังขาดการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ไม่มีความชัดเจน นักศึกษารู้ไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยควรมีระบบสารสนเทศ ที่เกี่ยวกับตารางเวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าพบและสืบค้น ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและข้อมูลที่ถูกต้อง

2. มหาวิทยาลัยควรมีการนำผลจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ที่ปรึกษาไปพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. คณะควรมีการกำหนดรูปแบบหรือระบบการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ในแต่ละคณะและแต่ละประเภทนักศึกษา (ภาคปกติ, ภาคพิเศษ)

4. การมอบหมายภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีมาตรการในการตรวจสอบในการปฏิบัติภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัย

5. ในการพบปะกับนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาซึ่งได้กำหนดไว้ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง นั้นน้อยเกินไปสำหรับการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาอย่างน้อยควรเป็นภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง

6. ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากและการปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปานกลางอยู่ในด้านเดียวกันคือ ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยควรมีการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นแก่การให้คำปรึกษา การอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ที่ได้รับนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนเช่น จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำมาเปรียบเทียบ จากหลายมหาวิทยาลัย

2. ควรมีการศึกษาในระดับคณะเพื่อทราบข้อมูลความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาของแต่ละคณะและนำมาเปรียบเทียบระหว่างคณะ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปและอภิปรายผลการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คือ ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ประดิษฐ์ สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรใกล้ชิด พบปะกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนการสอนอย่างจริงจังควรเอาใจใส่เรื่องการเรียนการสอนให้มาก

ด้านอาชีพ นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพ คือ การให้ข้อมูลและแนะนำแหล่งงานสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและให้คำปรึกษาแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอาชีพ ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ และโอกาสในการประกอบวิชาชีพในสายวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ประเสริฐศรี ธรรมวิหาร (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า การให้ข้อมูล ความรู้และคำแนะนำ เรื่องการเตรียมตัวและเทคนิคในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($X = 4.20$, $S.D. = 0.81$) ส่วนการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.44$, $S.D. = 1.11$)

ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต คือ การให้คำปรึกษา แนะนำ ดักเตือนและพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตนอย่างเหมาะสมและ

การให้คำแนะนำในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ด้านการพูด การเขียน และความประพฤติ อยู่ในระดับมากเท่ากัน ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ศึกษาด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือนและพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตน อย่างเหมาะสมและการให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน การปรับตัวในการเรียน เท่ากัน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2554) ที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษาแนะนำ ตักเตือน แก้ปัญหาส่วนตัวสุขภาพกายและสุขภาพจิต การปรับตัวในการเรียน การทำกิจกรรม การเข้าสังคม การคบเพื่อน

ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ
ด้านต่างๆ นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ คือ ความคาดหวังและความต้องการ การให้ข้อมูล

ชี้แนะวิธีการในการขอรับทุนการศึกษาและการกู้ยืมเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ประกอบด้วย การให้ความรู้ อบรมสร้างเสริมทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ เพื่อสร้างผลงาน สร้างสรรค์ แข่งขันชิงรางวัล เผยแพร่ผลงาน ให้เป็นที่ประจักษ์และยกย่องเกียรติประวัตินักศึกษาและความคาดหวังและความต้องการ การให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการทำงาน ระหว่างการศึกษา และให้คำแนะนำสั่งสอน อบรมเพื่อเตรียมศักยภาพเท่ากัน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ประดิษฐ์ สวัสดิ์ (2543) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียนและเข้าร่วมในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น การเข้าใจความเป็นอยู่ และสนใจทุกข์สุข ควรเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ การสอนให้มาก

เอกสารอ้างอิง

- ชิษณุกร พรภาณูวิชญ์. **ความคาดหวัง**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2554, จาก http://www.stat.rmutt.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=95:expectancy-theory&catid=37:researchchart&Itemid=86, 2540.
- ประเสริฐศรี ธรรมวิหาร. **การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2546.
- ประดิษฐ์ สวัสดิ์. **ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2543.
- พัชรี มหาลาภ. **ปัจจัยที่กำหนดความคาดหวัง**. สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2554, จาก http://www.stat.rmutt.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=95:expectancy-theory&catid=37:researchchart&Itemid=86, 2538.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. **ทฤษฎีความคาดหวัง**. สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2554, จาก http://www.stat.rmutt.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=95:expectancy-theory&catid=37:researchchart&Itemid=86, 2554.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. **ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการ**. สืบค้นวันที่ 25 กรกฎาคม 2554 จาก <http://www.kmitnbxmie8.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=5354814&Ntype=3> : (25 กรกฎาคม 2554), 2550.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. **คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. (เอกสารอัดสำเนา), 2554.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **ความคาดหวังของผู้รับบริการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2554 จาก http://www.stat.rmutt.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=95:expectancy-theory&catid=37:researchchart&Itemid=86, 2540.
- ศรีสมร ชูด้วง. **บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาคณะพีชศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตลำปาง**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาอาชีวศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตลำปาง, 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10**. สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2554 จาก <http://www.ldd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm>, 2554.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. **ประกาศพันธสภาพการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. (เอกสารอัดสำเนา), 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. **การใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2554.
- สิริวรรณ อัครกุล. **ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน**. สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2554 จาก http://www.stat.rmutt.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=95:expectancy-theory&catid=37:researchchart&Itemid=86, 2528.